

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24-12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto IV. - Štev. 32

Gorica - 7. avgusta 1952 - Trst

Izhaja vsak četrtek

ZA JASNOST POJMOV

Poslanstvo našega lista, ki se naziva »Katoliški glas«, do danes še ni vsem jasno. Upali smo, da je naše dosedanje pisanje, skorajda skozi štiri leta, dovolj izpričalo naše stališče v političnem izživeljanju zamejskih Slovencev.

Zadnje čase pa smo se prepričali, da še vedno vsi ne razumejo našega stališča, zato smo prisiljeni zopet to poudariti.

Najprej moramo izjaviti, da naš list ni glasilo nobene izmed naših političnih strank, ampak samo slovenski katoliško-kulturni obzornik, kateri s katoliškega in slovenskega vidika presoja dogodke, ki se vršijo doma in drugod. S tega vidika smo tudi pred kratkim obsodili oba najbolj vidna eksponenta nabrežinske skupne liste, Terčona in Škerka, ki sta v boju za županski stolček zlo-mila slovensko skupnost, naslonivši se na komuniste.

Pa to je le sporadičen slučaj, poče kdo. Vso dobo, odkar naš list izhaja, smo s svojim pisanjem izpričali, da velja naš boj vedno in povsod:

1. svobodomiselnemu in materialističnemu pojmovanju življenja;

2. vsakemu komunizmu, bodisi v mednarodni obleki, bodisi — v slovenski obleki;

3. da stoji naš list v obrambi katoliške vere in Cerkve;

4. da nastopa v zaščito narodnih pravic slovenske manjšine v zamejstvu.

Početkom smo zapisali, da smo računali na razumevanje. Dejstvo pa je, da nas mnogi vendarle ne razumejo, kar se je pokazalo ob zadnjih volitvah na Tržaškem. — So glasovi, ki nas pristejajo tistim, ki se zbirajo okrog SDZ; drugi nam očitajo, da držimo z OF, tretji smatrajo naše pisanje sovražno za SKSZ. Kaj je resnica?

Poglejmo stvari do dna! SDZ je politična stranka, katere narodni in protikomunistični program, v kolikor ga do danes poznamo, ni bil od nas, kot tak, nikoli napaden.

OF v Trstu in drugod je politična stranka, katere celotni politično-kulturni program obsojamo kot nesrečo za naš narod.

Kominformiste obsojamo iz istih razlogov in poleg tega še kot laško nacionalistično stranko.

Slovenske neodvisne ne štejemo kot stranko, ker nimajo podrobnega programa ne organizacije.

SKSZ v Trstu je stranka, katere ima izrecno krščanski politično-kulturni program ter se zadnje čase močno uveljavlja na Tržaškem in ima mnogo mladih in agilnih delavcev, ki zbujejo zavist pri nasprot-nikih.

Nismo politično glasilo, toda kdo nam more prepevedati simpatije do te krščanske stranke, dokler bo svoj program izvrševala?

Govorili smo jasno besedo, ki velja za Trst. Upamo, da nas bodo to pot vsi razumeli.

Ital. politiki

V naši državi so veliki politiki šli na počitnice. De Gasperi se je umaknil v svojo vilo v Val Sugana, Scelba je že pred njim odšel v Švico, predsednik republike Einaudi letuje v Val d'Aosta, ostali vodilni politiki so se umaknili kamorkoli pred poletno vročino. Samo socialkomunisti ne počivajo. Nenni se je pravkar vrnil iz Moskve, kjer mu je Stalin podelil posebno nagrado za mir; Di Vittorio pa pripravlja s pomočjo CGIL velike stavke. Prva bi morala biti ona železničarjev v četrtek.

Razne oblike hladne vojne med Zapadom in Vzhodom

Na Daljnem Vzhodu, na Koreji, je že več ko leto dni položaj docela okostenel. V zadnjem času je aviacija Organizacije združenih narodov sicer zelo živahna in, če le vreme dovoljuje, skoraj vsak dan ostro napada razne industrijske in prometne centre na raznih mestih Severne Koreje in zlasti električne naprave ob reki Jalu. Amerikanci živo bombardirajo nasprotnikove postojanke iz dveh razlogov, in sicer predvsem zato, da bi Kitajcem izbili iz glave misel na kakšno novo ofenzivo, in zato, da bi omehčali njihovo trmo in končno vendar o-mogočili sklenitev resničnega miru na Koreji. Že pol leta je edina točka, ki preprečuje sklenitev premirja in miru na Koreji, vprašanje vojnih ujetnikov. Kitajci namreč zahtevajo, da jim Amerikanci izročijo vse ujetnike, Amerikanci pa so pripravljani, da jim izročijo le tiste ujetnike, ki se hočejo prostovoljno vrniti domov, nočejo jim pa izročiti ujetnikov, ki se branijo vrnitve. Stališče Amerikancev, ki nosijo glavno breme in vso odgovornost za vojno

Združ. narodov proti severnim Korejcem in Kitajcem in za njimi stoječemu Kremlju, je popolnoma pravilno. Kitajcem in Rusom pa gre za prestiž, ker nočejo priznati pred vsem svetom, da je več ko polovica vojnih ujetnikov proti njim. Morda gledajo tudi v bodočnost in vedo, da bo v vseh vojnih spopadih na njihovi strani vedno mnogo ujetnikov. Saj se spominjamo na več milijonsko maso ruskih vojakov, ki so se prostovoljno udajali Hitlerju v prvem letu vojne med sovjetsko Rusijo in Nemčijo. Če pa pride do nove svetovne vojne med Kremljem in Zapadom, bodo bežali izpod boljševiške knute kar celi satelitski narodi, pa tudi milijoni in milijoni Rusov. Prav to je tudi glavni vzrok, da se Kremlj skrbno izogiblje vsakemu konfliktu, ki bi mogel povzročiti tretjo svetovno vojno. Zato se ne moremo čuditi, če tvori prav vprašanje vojnih ujetnikov glavno in edino oviro za sklep resničnega premirja na Koreji. Večkrat zadene-mo ob trditve, da so za Zapad »pete kolone«, zlasti komunisti v Itali-

ji, Franciji, precej tudi v Ameriki, nekoliko tudi v Angliji in v skandinavskih državah, zelo nevarne v slučaju »toplec vojne med vzhodnim in zapadnim blokom. To je bridka in velika resnica. Toda na drugi strani moramo vedeti, da tvorijo v vzhodnem bloku »pete kolone« kar celi narodi, posebno velika narodna množica vseh kremeljskih satelitov in končno tudi množica samih dveh glavnih narodov vzhodnega bloka, Rusov in Kitajcev. Res je, da je boljševiška disciplina naravnost kruta, toda v slučaju svetovne vojne bi Kremlj ne mogel z nobenim nasiljem zadržati in ukrotiti vala sovraštva narodov proti sebi. To vesta dobro Zapad in Kremlj. To pa je obenem vzrok, da moramo po pameti računati z zelo dolgo, morda par desetletij trajajočo »hladno vojno« med Zapadom in boljševiškim Vzhodom. To so seveda le razlogi razuma, ki govorijo za dolgo »hladno vojno«. Na drugi strani pa moramo poudariti, da je skoraj vse in zlasti veliko politično dogajanje osnovano na psiholoških osnovah in na osnovi živčnega človeškega ustroja, udejstvovanja teh dveh osnov ne more pa nihče predvidevati. Zato pa moramo zopet po pameti računati z možnostjo, da topla vojna lahko izbruhne kljub vsem našim razumskim računom. Na Koreji so torej politične in vojaške razmere več ali manj statistične, nepregibne, vendar gre tu vkljub vsemu za »toplo vojno« med Vzhodom in Zapadom.

sta obnovila v celoti. Na drugi strani bi pa rada zopet prišla na vlado. Zato sta zahtevala, da vlada takoj skliče stari parlament, ki ga je Faruk razpustil. V tem parlamentu pa imajo Wafdisti ogromno večino. Da bi dobila Nagiba na svojo stran, sta ga v imenu stranke ob svoji vrnitvi zelo laskavo pozdravila kot velikega rešitelja in osvoboditelja Egipta. Poleg tega sta prevzela pred vso javnostjo nase obveznost, da bo stranka sama sebe očistila in izpljunila iz sebe vse nevedne elemente. To pa bi bilo pravo Sisifovo delo, ker ima stranka v svoji sredi ogromno število pokvarjenih elementov in bi morala najprej tudi sebe ohlavititi in zagrešiti nad seboj samomor, če bi svojo obljubo hotela zares izpolniti. Kajti izven dvoma je, da nosita tudi ona dva velik del odgovornosti za strahoviti poraz egiptovske vojske proti Izraelu v Palestini. Poraz Egipta v tej vojni pa je bil glavni vzrok, da je Nagib v imenu vojske izvedel hitri in dramatični prevrat. Zato se morda ne motimo, če ugotavljamo, da je zvezda Wafdistov vsaj zatemnela, če še ne ugasnila, v trenutku, ko je padla Faruku krona z glave. Proti Faruku in njegovi dvorni kamarili je Waf-dizem izgledal napreden pokret, proti novim političnim silam v Egiptu pa pomeni reakcijo in se je znašel v vlogi grešnika ter obtoženca. Prvo politično rundo je Nahas paša v borbi z Ali Maherjem že izgubil. Parlamenta Maherjeva vlada za enkrat ni sklicala, pač pa je sama že imenovala regentski svet, ki bo vladal Egipt mesto kralja, dočim je wafdistična stranka izjavila, da more regentski svet imenovati le parlament. Vlada pa je sklenila, da bo bodoči parlament regentski svet le potrdil.

Japonske ugotovitve

Pod naslovom »Rdeči brez krinke« prinaša japonski dnevnik »Nippon Times«, ki izhaja v Tokiu, sledeče stvarno razmišljanje o moči, slabostih in neuspehih svetovnega komunizma. List piše:

»Danes je svetovni komunizem razgaljen pred kritičnim javnim mnenjem sveta. Človeštvo se počasi vedno bolj in bolj zaveda zla, ki prihaja s komunizmom na svet. Tako veliko in vsesplošno je današnje razočaranje nad njim, da niti njegovi sijajni uspehi v preteklosti ne morejo prekriati strahotnih porazov in neuspehov, ki jih doživlja danes v svetu.

Največjo škodo prinaša današnjemu komunizmu dejstvo, da prihaja človeštvo do najtočnejše podobe življenja in državah, v katerih je komunizem na oblasti, od ljudi, ki so sami živeli pod to oblastjo, a so bili toliko srečni, da so mogli uiti iz rdečega »raja«. Ta življenjska stvarnost je sedaj razgaljena pred kritičnim javnim mnenjem. Sedaj je postalo jasno, da rdeča tiranija je enako strogo udari po vsakem, pa naj bo bogat ali revež, mlad ali star, delavec ali izobraženeec, kakor hitro pride do trdnega položaja. Še več. Svet danes ve, da se v trenutku, ko pride komunizem na oblast, zažene celo in najprej proti onim, ki so mu pomagali na poti navzgor.

Svet pa je tudi spoznal vse notranji značaj svetovnega komunizma, nepoštenost, skrajno sebičnost in ne-socialnost komunistične stranke kot take v borbi za oblast, v kateri je nasilje in umor najbolj vsakdanje orožje njenih bojevnikov. Vse to danes svet ve in že dolgo nič več ne pričakuje od komunizma kake rešitve za človeštvo.«

Dinamika Srednjega Vzhoda

Srednji Vzhod pa je prešel zlasti v zadnjih 14 dneh v polno politično dinamiko, vretje. Nihče ne more vedeti v naprej, kako se bodo dogodki, zlasti v Perziji in v Egiptu, pa tudi v Tunisu, razvijali. Kralj Faruk je zaradi novega političnega vretja že izgubil svojo krono in sedaj živi življenje navadnega meščana na lepem otoku Capriju. Perzijskemu šahu se je pa krona na glavi do sedaj le zamajala, ni mu pa zletela še z glave. Mladi šah, ki je danes pravi ujetnik svojega ministrskega predsednika Mossadeka, morda celo zavida svojega sodruga in sorodnika Faruka. Saj ne sme odslaj sprejeti nobenega diplomata brez Mossadekovega predhodnega dovoljenja, ne sme se razgovorjati z nobenim perzijskim politikom o političnih zadevah. Parlament pa je izglasoval v preteklem tednu zakon, ki daje Mossadeku popolno diktatorsko oblast za šest mesecev tudi na gospodarskem in finančnem polju. Kljub vsej diktatorski oblasti pa je Mossadekova vlada izredno šibka in to zaradi tega, ker imajo glavno zaslugo, da je prišel on zopet na vlado, komunisti. Njihova stranka, ki se imenuje Tudeh, je bila prepovedana, sedaj pa komunisti od Mossadeka zahtevajo, da jih nagradi s tem, da jim dovoli javno obnovo Tudeha; poleg tega pa zahtevajo, da jih sprejme v vlado. Če se to zgodi, se bo Mossadeq v kratkem času znašel v krčeviti borbi s komunisti za oblast v Perziji. Na drugi strani je Mossadekovo stališče proti komunistom otežkočeno tudi zaradi tega, ker je on eden najbogatejših Perzijscev, ki sploh ne more misliti na resne socialne reforme, ki bi mogle državo rešiti pred težkimi potresi. Razume se, da bo Kremlj izdatno in vsestransko podprl svojo »peto kolono«, in zato moremo trditi, da je danes Perzija prva država, ki je najbolj izpostavljena komunistični nevarnosti. Stojimo pred dejstvom, da morejo in morajo Mossadeka od-slej podpreti le Amerikanci in Angleži, če hočejo preprečiti komunistično revolucijo v Perziji, ki bi imela ogromne politične in vojaške posledice na celem Srednjem Vzhodu. Angleži in Amerikanci se že več

dni krčevito posvetujejo med seboj, kaj je treba storiti, da se prepreči večje zlo. Mossadekov sin si je že nabavil vozno karto, da odpotuje v Ameriko; listi so sicer pisali, da pojde v Ameriko sam Mossadeq, ta pa v tem prevažnem razdobju perzijske politike ne more zapustiti države, zato ga bo nadomestil v poslanstvu v Ameriki sin.

Položaj v Tunisu

Čitatelji naših političnih pregledov vedo, da je v mesecu marcu francoski generalni rezident v Tunisu De Hauteclouque odstavil ministrskega predsednika Scenika ter konfiniral njega ter še štiri njegove ministre in tudi glavnega voditelja nacionalistične tuniške stranke, ki se imenuje Novi-Destur. Tuniški poglavar bej Sidi el Amin je priznal dovršeno dejstvo in imenoval novega ministrskega predsednika v osebi Salaha Bakuša, ki je še vedno na čelu tuniške vlade. Nova vlada je takoj umaknila svojo obtožbo francoske vlade pred Zvezbo narodov. Francozi so tedaj obljubili Tunisu politično-upravno reformo. Položaj se je nekoliko pomiril. Pred nekaj dnevi pa je francoska vlada tuniškemu poglavarju predložila obljubljeno reformo v podpis. In tedaj se je zgodilo čudo, da je bej svoj podpis odklonil, čeprav je generalni rezident vsaj skrito namignil na možnost njegove odstavitve, ki so jo nekateri francoski listi izrecno zahtevali. Toda starega lisjaka so dogodki v Teheranu in Egiptu izučili. Faruk je tron izgubil, šahu se je krona močno zamajala, Sidi el Amin pa je hotel svojo rešitev s tem, da se je povezal s tuniškimi nacionalisti. Na tihem in tajno je sklical, ne da bi mogla francoska policija kaj zvedeti, tuniške »generalne stanove«, ki naj odločijo, ali se predlog francoske vlade sprejme ali ne. To je bej storil, čeprav ve, da so Francozi 1943 odstavili njegovega predhodnika Moncefa. Toda zaradi njegove ozke povezanosti z generalnimi stanovci, ki so francoski reformni predlog soglasno odklonili, je mož znat-

no okrepil svojo politično hrbtnico in to pot francoska vlada bržkone ne bo tvegala skrajnega koraka. Sicer pa bej morda le namerava pridobiti na času, ker je med tem indijska vlada izjavila, da bo na zborovanju zveze narodov v oktobru mesecu predložila tuniško vprašanje, da o njem razpravlja in ga reši.

Stanje v Egiptu

Tu je stanje nekoliko drugačno. odgovornost za novi politični prevrat je v Egiptu prevzela vojska. Dočim je vlada odpravila vse plemiške naslove paš in bejev, je pa uvedla nov slavni naslov maršala za poveljnika svoje vojske. Vojska pa je zaenkrat napovedala splošno čiščenje v državi in če hoče ta program zares izvesti, bo imela zelo veliko dela, ki bo dolgo trajalo. Zato stopa vsaj za nekaj časa zunanja politika v Egiptu nekoliko v ozadje. Edina politična stranka, ki vsaj deloma zasluži to ime, je stranka Wafdistov, ki jo vodi Nahas paša. Ta mož je začel najostrejšo borbo proti Angležem zaradi sueškega kanala in Sudana. Njegov program je: Angleži morajo ven iz Sueza in Sudana. Zaradi januarskih in februar-skih strahotnih nemirov sta on in njegov notranji minister morala zapustiti Egipt in Nahasovo mesto ministrskega predsednika je zasedel njegov veliki politični nasprotnik Ali Maher, ki ga je pa tudi Nagib ob prevratu pozval na vlado. Nahas paša se je takoj po kraljevi abdikaciji vrnil s svojim notranjim ministrom v Egipt. Sedaj vodita svojo stranko kot predsednik in tajnik. Svoj ostri program proti Angležem

Deseta nedelja po binkošnih

Iz svetega evangelija po Luku
(18, 9-14).

Tisti čas je povedal Jezus nekaterim, ki so zaupali sami vase, da so pravični, in so druge zaničevali, to priliki: »Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej in drugi cestinar. Farizej se je ustopil in je sam pri sebi tako molil: »Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje: roparji, krivičniki, prešustniki, ali tudi kakor ta cestinar; postim se dvakrat v tednu, desetino dajem od vsega, kar pridobivam.« Cestinar pa je od daleč stal in še oči ni hotel povzdigniti proti nebu, ampak se je trkal na prsi in govoril: »Bog, bodi milostljiv meni, grešniku!« — Povem vam: Ta je šel opravičen na svoj dom, oni pa ne; zakaj vsak, kdor se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan.»

DVA »TIPA« MOLITVE!

Še vedno se dobe ljudje, ki se smatrajo za pravične in popolne, ker ne prestopijo nobene človeške postave, kazenski zakonik jih ne more kaznovati, nimajo kaj opraviti s sodišči, orožniki, ječami. Za te ljudi beseda »pravičen« pomeni isto kot biti brez graje. Dobroto zamenjujejo z npravnstvenim spričevalom, ki ne poroča o nečastnih madežih. In o grnjeni s plašcem take »poštenosti«, gledajo z viška na druge in jim dajo vedeti, da hočejo biti nekaj bolj šega, kakor so drugi ljudje. Tudi oni ponavljajo: »Nisem kakor drugi ljudje, krivičniki, prešustniki...« Ti neodkritosrčni puritanci morda pod bleščicam se loščem zunanje pravilnosti skrivajo vse hušje slabosti in bedo, kakor jo obsojajo na drugih. Taki so ljudem zoperni, Bogu pa odvrtni.

Žal, najdejo se tudi danes ljudje, katerim je namenjena prilika, ki na zunaj izpovedujejo krščanstvo, pa ga ne živijo. So morda člani kake organizacije, pa zvesto izpolnjujejo pravila, a si hočejo ustvariti kasto privilegirancev. Gledajo na to, da ne pridejo v dotiko z drugimi, da bi se ne »omadeževali«. O vseh in vsakem vedo veliko povedati. Na bližnjem najdejo vse mogoče in nemogoče napake. Kritizirajo, uničujejo plodono delo s kritiko. Se bahajo s svojimi navideznimi dobrimi deli, katere razjedajo molji. A v resnici nihče ni dalj od pravičnosti kakor ti, ne od svetosti kakor ti, saj so kakor bolniki, ki ne priznajo, da so bolni.

Najbolj nesrečni med grešniki so oni, ki mislijo, da so pravični. Resnično pravični svetniki so se smatrali za največje grešnike, ki zaslužijo vsak prezir in vsako kazen. Sveti Pavel sebe smatra za največjega grešnika: »Kristus Jezus je prišel na svet zveličat grešnike, med katerimi sem jaz prvi« (1 Tim 1,15).

Noben višji položaj nam ne daje pravice zaničevati, prezirati ali manj ceniti naše brate. »V čemer namreč drugega sodiš, sebe samega obsojaš, (Rimlj 2,1). In ni ga greha, ki bi ga z drugimi vred ne zagrešili tudi mi.« »Kdo si ti, ki sodiš tujega služabnika?« (Rimlj 14,4).

Farizej in cestinar sta šla v tempelj molit. In to je edini razlog, zakaj gremo v cerkev. Ne zato, da formalno izpolnimo neko dolžnost, za katere vsebino ne vemo; ne da bi nas ljudje videli; ne delat kupčije; ne dajat slab zgled z nedostojnim obnašanjem, nedostojno obleko; ne zato, da bi tam od drugih zvedeli tisoč raznih dogodkov dneva ali tedna.

V cerkev hodimo molit! Gospod sam pravi, da je njegova hiša hiša molitve. Vstopiti moramo kakor cestinar v duhu ponižnosti in s skesanim srcem prositi odpustanja za grehe: »Bog, bodi milostljiv meni grešniku!«

Ko bi se zavedali, kako smo molitve potrebni! molitev je neobhodno potrebna, nepogrešljiva za onega, ki hoče delati dobro, ki hoče vztrajati do konca v službi božji, ki hoče ohraniti življenje duše in se zveličati. Kar je zrak za telo, je molitev za dušo!

Molitve cestinarja pa nam pove, kakšna mora biti naša molitev, da

Iz življenja Cerkve

Apostolsko pismo sv. očeta - narodom Rusije

Dne 24. julija t. l. je priobčil »Osservatore Romano« apostolsko pismo sv. očeta, naslovljeno narodom Rusije in izdano na god slovskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Iz tega pisma prinašamo v izveščku nekaj glavnih misli.

Ko se je sv. leto nagibalo h koncu, pravi sv. oče, in ko smo slovesno proglasili Marijino vnebovzetje za versko resnico, so nam mnogi iz vseh delov sveta izrazili svojo radost in marsikateri med njimi nas je prosil, da bi posvetili ruski narod brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Ta prošnja nam je bila posebno draga, kajti naša očetovska ljubezen, ki objema vse narode, je na poseben način namenjena tistim, ki so, čeravno radi zgodovinskih dogodkov ločeni od nas, ohranili krščansko ime in ki živijo v razmerah, da jim ni samo skrajno težavno poslušati naš glas ter spoznati katoliški nauk, ampak se tudi z zvijačo silijo k temu, da bi zavrgli vero in celo samega Boga.

ZANIMANJE PAPEŽEV ZA RUSIJO

Kakor hitro smo bili povzdignjeni k papeški časti, so hitele naše misli k vam, ki tvorite ogromen narod, ki se je izkazal v zgodovini po slavnih činih, domovinski ljubezni, po delavnosti in skromnosti in po svoji ljubezni do Boga in do Marije Device.

Nikoli nismo nehali prositi Boga, da bi vam stal vedno ob strani in da bi vam dal, da bi s primernim blagostanjem dosegli obenem tudi svobodo, ki naj bi vam pomagala ohraniti dostojanstvo človeka in možnost spoznavanja prave vere in čiščenja Boga ne samo v svojem srcu, ampak tudi v vsem javnem in zasebnem življenju.

Nato omenja sv. oče razne svoje predhodnike, ki so v preminjnih primerih pokazali svojo naklonjenost slovskemu narodu. Tako omenja sv. Cirila in Metoda, ki sta skupno s sv. vero prinesla Slovanom civilizacijo in ki sta pri rimskih papežih iskala odobritev za svoje apostolsko delo.

Kar se pa tiče ruskih narodov, so poskušali rimski papeži navezati stike ter utrditi z njimi prijateljske vezi, tako na pr. s knezom Jaropolkom in njegovim bratom Vladimirom, ki je pripeljal ruski narod h krščanstvu.

Ravno tako je treba upoštevati, da je kijevski metropolit Izidor podpisal na obnem cerkvenem zboru v Firencah dekret zedinjenja vzhodne cerkve z zahodno. Ta dekret je podpisal za vso svojo cerkveno provinco, to je za vso Rusijo, in temu podpisu je za svojo osebo do smrti ostal zvest.

In če so po tem času postali stiki med Vzhodom in Zahodom radi neugodnih razmer vedno težavnejši, do l. 1448 ni sicer nobene javne listine, ki bi razglasila ločitev vaše cerkve od apostolske stolice, vendar vsega tega niso bili krivi ne slovanski narodi ne rimski papeži, ki so z očetovsko ljubeznijo obdajali ta ljudstva ter jih po možnosti tudi podpirali.

Nato omenja sv. oče zanimanje Benečlik-ta XV. in Pija XI. za svoj narod, kateremu sta po prvi svetovni vojni, ob znani lakoti v južnih pokrajinah Rusije, poslala izdatno pomoč v živilih, oblekah in denarju.

Toda rimski papeži niso poskrbeli samo za materialno pomoč, ampak tudi za duhovno pomoč, da so molili za obupne verske razmere ter napovedali obenem tudi javne molitve z namenom, da bi se ne posrečilo sovražnikom božjim, izruti vero in pojmovanje Boga iz človeških duš. Tako je papež Pij XI. leta 1930 določil, naj se na praznik sv. Jožefa opravi skupne molitve za nesrečne verske razmere v Rusiji in naj se molitve, ki se molijo po sv. maši opravljajo v isti namen.

je Bogu po volji: ponižna, izhajajoča iz prepričanja o lastni nevednosti. Od daleč je stal cestinar, oči ni povzdignil proti nebu. Sv. Jakob pravi, da »se Bog ošabnim ustavlja, ponižnim pa daje svojo milost« (Jak 4,6); skesana, radi storjenih grehov; zaupanja polna in iz žive vere prihajajoča, zakaj Bog v svoji vsemočnosti more storiti vse!

Napuh je vir vseh strasti. Zate pozor pred farizejskim mišljenjem in ravnanjem. Tako v življenju kakor pred Bogom v njegovem svetišču, ki nam mora biti kraj molitve in živega ter zaupnega pogovora z njim. Samo tako bo tudi nam veljala beseda, posebno ob nedeljah: »Ta je šel opravičen na svoj dom:«

božni in mogočni, še tako prizadevajo, izruti iz človeških src sveto vero in krščansko čednost, in naj poskuša satan še tako podpirati ta brezbožni boj, vendar pekelska vrata ne bodo zmagala, če vas bo Marija vzela pod svoje mogočno varstvo. Ona je namreč ljubezniva in mogočna mati božja in naša mati in še nikdar se ni slišalo, da bi se bil kdo k njej zatekel in bi ne bil deležen njenega mogočnega posredovanja. Ne nehajte je torej goreče častiti in ljubiti ter klicati na pomoč z besedami, ki so pri vas že od nekdaj v navadi: »Le tobi, najsvetejša in najmočnejša božja Mati je bilo dano, da si vedno uslišana.«

KRALJICA MIRU — PROSI ZA NAS!

Skupaj z vami se obračamo do Nje tudi mi s prošnjo, da bi se versko mišljenje utrdilo in okrepilo med narodi Rusije; da bi se vse javno in zasebno življenje vrnilo k evangeljskim naukom; da bi posebno katoličani vztrajali pred napadi brezboštva, če treba, tudi do smrti; da bi se vrnila dolžna svoboda vsem ljudem, posebno pa Cerkvi, ki ima od Boga naročilo, da pucuje ljudi v verskih resnicah in v krščanskih čednostih; da bi slednjič zavladal pravi mir v vaši ljubljeni domovini in na vsem svetu.

Naj se naša ljubezniva Mati ozre z dobrotnimi očmi tudi na organizatorje aktivnih brezbožnikov in naj razsvetli njihov razum z nadnaravno lučjo in naj jih s pomočjo milosti božje privede k zveličanju.

POSVETITEV NARODOV RUSIJE BREZMADEŽNEMU SRCU MARIJINEMU

Da pa bodo naše in vaše molitve tem preje uslišane in da vam damo dokaz naše posebne naklonjenosti, posvečujemo, kakor smo že storili za vse svet, narode Rusije brezmadežnemu Srcu Marijinemu z živim zaupanjem, da se bodo po Marijini mogočni priprošnji uresničile naše in vaše želje, kakor tudi želje vseh dobrih ljudi, da bi namreč pravi mir, bratska složnost in prava svoboda zasijala vsem ljudem, posebno pa sv. Cerkvi, in da bi Kristusovo kraljestvo, ki je kraljestvo resnice in življenja, kraljestvo svetosti in milosti, kraljestvo pravice, ljubezni in miru, slavilo zmago ter se trajno utrdilo.

Opomba: To je, kakor rečeno, le izvleček glavnih misli iz papeževga apostolskega pisma. Podnaslove smo dodali za lažji pregled vsebine.

Stara pesem iz Prage

Po poročilih iz Prage je sodišče v Brnu obsodilo na prisilno delo nekega duhovnika, dve redovnici pa na zaporno kazen 20 let. Obtoženo so bili, da so nudili streho skupinam reakcionarjev, da so organizirali teroristična dejanja in da so vršili vohunsko službo po nalogu Vatikana.

Kongres kat. akadem. na Dunaju

Katoliške akademske organizacije v Avstriji bodo imele dne 12. septembra t. l. na Dunaju kongres, katerega tema bo: Resnica vas bo osvobodila. Med govorniki bodo nastopili Gertrud von Le Fort in pater Robert Grosche. Zadnji bo imel predavanje: O navzočnosti krščanskega duha na univerzah. Kongresa se udeležijo številna zastopstva katoliških organizacij na Dunaju.

Brezbožne šole

Kakor poročajo bodo v začetku šolskega leta 1952-1953 na Poljskem odprli nove šole, ki jih bo vzdrževala tako zvana Družba prijateljev mladine. To je komunistična ustanova, ki vodi brezbožne šole v deželi. Takih šol je v sami Varšavi že trideset. Namen teh šol je vzgojiti mladino v brezbožni marksistični ideologiji.

Deportacije na Madžarskem

Antony Nutting, angleški podtajnik za zunanje zadeve je izjavil v spodnji zbornici, da bo v kratkem od britanske vlade predloženo Združenim narodom poročilo o deportacijah madžarskega prebivalstva. Izjavil je, da je bilo med 21. majem in 20. julijem lanske leto deportiranih iz Budimpešte nad 24.000 oseb; pretekli mesec so pa zopet izgnali iz Budimpešte stotine družin, češ da morajo izprazniti vojaško važne cone. Te deportacije ljudstva, je dejal britanski minister, kršijo klavzulo mirovne pogodbe z Madžarsko, ki se nanaša na človeške pravice.

Tako je prav!

Zaradi odločnega posega nadškofa iz Santa Fe msgr. Byrnejo so organizatorji preklicali napovedano lepoto tekmo, ki naj bi se vršila v Albuquerque v Novi Meksiki. Prelat je nastroje prepovedal katoličanom udeležiti se te tekme. Zagrozil je, da bo tistim, ki se ne bodo pokoravali, odklonjena podelitev zakramentov, družinske očete pa je pozval, da prepovedo svojim hčerkam udeležiti se tekme.

Poroke in razporoke v Angliji

Državna komisija za poroke in razporoke že več let skriva točne podatke o porokah in razporokah v Angliji. Zadnje statistične podatke je objavila l. 1934. Britanski katoliški tisk sedaj energično zahteva, da se objavijo ti podatki. Vsi listi poudarjajo, da ima ljudstvo pravico zvedeti resnico.

Sv. oče v Castelgandolfo

19. preteklega meseca ob šestih zvečer je sv. oče zapustil Vatikansko državo in se odpeljal v svojo poletno rezidenco v Castelgandolfo.

Praznik sv. R. T. na Poljskem

Po vsej Poljski so proslavili praznik sv. Rešnjega Telesa na najbolj slovesen način. Običajnih procesij se je udeležila velika množica vernikov, ki so s petjem nabožnih pesmi in molitvijo pozdravljali Evhariističnega Kristusa. V Varšavi so bile slovesne procesije v cerkvi sv. Aleksandra, Stanislava Kostke, v cerkvi Odršenika in mnogih drugih cerkvah v središču in na periferiji mesta.

Od generala do duhovnika

Brigadni general Harry Golding, ki je bil do nedavnega član kontrolne komisije na zasedenem ozemlju, je bil te dni posvečen v stolnici v Bristolu v duhovnika.

Kako je z nemško mladino

Katoliško združenje Volkswartbund potrjuje v eni svojih publikacij z naslovom »Nevarnost in zaščita mladine«, da se nevarnost med nemško mladino vedno bolj širi in predstavlja veliko nevarnost. Volkswartbund omenja, da je problem nevarnosti mladine težak in obširen in da je vsako zboljšanje možno samo s sodelovanjem organizacij za zaščito mladine, šol in vzgojnih zavodov.

Lakota na Koreji

Msgr. Caroll predstavnik ameriške škofске konferencije v južni Koreji, je v tiskovnem uradu v Washingtonu izjavil, da je na Koreji milijone ljudi, ki trpe strašno pomanjkanje. Msgr. Caroll, ki skuša izvesti uspešne akcije v pomoč tem izstradanim ljudem, je navajal primer, da je od 50.000 bolnikov, ki jih ima na mesec bolnica v Fusanu v oskrbi, 75% takih, ki so oboleli zaradi pomanjkanja hrane.

Za katol. univerzo v Lublinu

Ob priliki zaključka akademskega leta 1951-1952 katoliške univerze v Lublinu in ob pričetku tečajev na isti univerzi je primas Poljske, msgr. Wyszyński, poslal poljskemu narodu poseben poziv, ki je bil prebran v vseh poljskih cerkvah, s katerim naproša katoličane, da darujejo svoje prispevke za kritje stroškov univerze, ki se, kakor znano, vzdržuje izključno od prostovoljnih darov. Katoliška univerza v Lublinu je edina katoliška univerza v Vzhodni Evropi.

Izjave sv. očeta o beguncih

Visokemu komisarju Združenih narodov za begunce je dal sveti oče dne 27. maja t. l. v privatni avdienci tole izjavo:

»Med mnogimi težkimi in žalostnimi problemi, ki jih je ustvarila vojna, je ostal eden, kljub organiziranim naporom, ki so bili v namenu njegove rešitve storjenih v preteklih letih, še vedno predmet velike zaskrbljenosti. To je problem beguncev, tistih naših bratov, ki so morali pod pritiskom političnih dogodkov zapustiti svoje domove in svojo domovino in prositi gostoljublja in sredstev za življenje v tujih državah.

Če se zanimamo za njihovo usodo, hočemo s tem dati samo nov izraz našemu stalnemu zanimanju, ki smo ga vedno imeli za njihovo žalostno stanje, in da dokazemo stalno podporo svete stolice, ki jo nudi pohvalnemu delu raznih mednarodnih organizacij, ki skušajo olajšati njihove težke življenjske pogoje. Zato najtopleje priporočamo nedavno iniciativo Visokega komisarja Združenih narodov za begunce, po kateri naj bi se ustanovil poseben fond z namenom, da se z njim oskrbe z najnujnejšimi človeškimi potrebščinami tisti begunci, ki se zaradi skrajne bede ne morejo vzdrževati, medtem ko čakajo na svojo sistemacijo.

Naša stalno budna skrb za te toliko preizkušene člane človeške družine nas priganja, da pozivamo vladne oblasti in organizacije za socialno pomoč in podporo, da z vsem srcem sodelujejo in podpro to nadvse hvalevredno iniciativo in se velikodušno odzovejo temu, v današnjih dneh tako nujnemu pozivu. Ko to delamo, smo prepričani, da tisti, katerim so pri srcu krščanske vrednote in svoboda, zaradi katerih večina teh beguncev sedaj trpi, ne bodo ostali neobčutljivi spričo njihovega težkega trenutnega položaja in brezbržni za bodočnost teh beguncev.«

Skupno tržaško romanje v Padovo - Benetke v ned. 31. avgusta

Ker se zdi, da bo skupno tržaško romanje v Padovo-Benetke veliko, zato redno o tem pišemo in gotove stvari tudi ponavljamo. Danes sledeče:

1. Romanje se vrši nepreključno v nedeljo 31. avgusta. Iz Trsta odpelje posebni vlak ob 6,15. Do kolodvora in zvečer do doma naj si vsaka vas (ali po več skupaj) sama oskrbi prevoz.

2. Vožnja z vlakom je za vsakega potnika 1.000 lir. Prijavite se tako: Vsi Tržačani v trgovini Fortunato, ulica Paganini št. 2; vsi podeželski romarji se prijavite pri svojih domačih duhovnikih. Ko se prijavite, oddaj denar in v mestu svoj točni naslov. Posameznik lahko prijavi več oseb.

3. Vsi, ki imate neitalijansko državljanstvo, oddajte ob prijavi vse svoje osebne podatke (očetovstvo, kraj rojstva, št. osebne izkaznice itd.). Vsak tak potnik mora seveda sam ob prijavi to izrecno povedati, sicer ga bodo v Tržiču vrnili.

4. Vpisovanje se zaključuje ponedeljkovo 15. avgusta. Po tem dnevu naj nihče ne sprejema novih prijavi.

5. Vodstvo romanja prosi dušne pastirje, naj po uvidnosti vse to svojim ljudem oznanijo in razložijo.

TRŽAŠKI SLOVENC! Izvedeli smo, da se udeležijo našega skupnega romanja več cerkvenih zborov. Naj jih bo čim več! Cilj našega skupnega romanja je tako lep, da bo prav vsak zadovoljen. Naj se prijavi veliko cerkvenih zborov! Na romanju in izletu mora biti veselo, zato zlasti pevci prijazno vabljeni! Izrecno pa omenjamo, da bomo imeli pri sv. maši v Padovi samo skupno, ljudsko petje. Nikakor ni mogoče, da bi v tako veliki baziliki nastopil posamezni zbor.

Med romarji, ki so se že prijavili, je veliko zadovoljstva tudi zato, ker bomo obiskali grob pater Leopolda v Padovi. Pater Leopold je Hrvat po narodnosti. 30. julija je bila desetletnica njegove svetniške smrti. Sedaj se vrši proces za njegovo proglasitev blaženim. Ali ni zelo pomembno, da bomo v velikem številu prosili Boga za novega slovanškega svetnika?! Zato vabimo vse naše zavedne vernike, naše moške, fante, našo inteligenco, vabimo naše brate hrvatske narodnosti, pojdi mo vsi na veselo božjo pot prositi Boga za našega novega svetnika!

15. olimpiada v Helsinkih

V ponedeljek 4. avgusta so se v glavnem mestu Finske Helsinkih zaključile olimpijske igre, ki so za več kot dva tedna pritegnile nase glavno pozornost sveta. Letos so olimpijske igre drugič igralo po končani drugi svetovni vojni. Zopet smo videli zbrane vse narode sveta v lojalnem, poštenem tekmovalstvu med sabo, ne da bi si grozili ali se zmerjali, kakor se tako rado dogaja, kadar se zberejo na mednarodnih posvetih politiki in diplomati. Športna misel je ona zdrava ideja, ki danes še edina druži narode in jih spominja, da so ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi. Zato so hvalevredna taka srečanja in dal Bog, da bi se za športniki pobratili tudi politiki, ki vodijo usodo narodov.

V Helsinkih, pri simpatičnih Fincih, so se zbrali zastopniki 49 narodov. Vsakdo je skušal, da pošlje tja najboljši, kar je premožgal. Tako se je v Helsinkih zbral cel svet sodobnih atletov. Pravijo, da jih je bilo, kar moških in žensk, 10 tisoč. Najmočnejši zastopniki sta poslali sovjetska Rusija in Združene države. Toda tudi ostale države so se skušale postaviti, kolikor jim je bilo mogoče, saj danes zmaga na športnem polju ima tak pomen kakor zmaga na bojnem polju. Letos je na olimpijskih igrah prvič nastopila tudi Sovjetska zveza. Prejšnjih iger se namreč ni nikoli udeležila. V ta namen so se Sovjeti dobro pripravili in poslali v Helsinkih ne samo številno, temveč tudi dobro izvežbano zastopstvo. Posebno so se odlikovale sovjetske ženske, ki so odnesle številne zlate kolajne. Sprva je sploh kazalo, da bo Rusija kot narod odnesla prvo mesto. Proti koncu pa so Sovjeti prekosili Amerikanci tako, da so ti kot narod na prvem mestu z največjim številom zmag. Takoj za njimi pa pridejo Rusi in za Rusi Ogrri. Mala Ogrska je presenetila vse s svojimi odličnimi športniki, ki so se uveljavili v vseh športnih panogah. Omeniti moramo še posebej, da so Ogrri zadnji dan odnesli Jugoslovanom zmago v nogometu z 2 proti 0. Na 4. me-

stu je Švedska, na 5. pa Italija. Italijani so s svojimi uspehi lahko zadovoljni, saj so pustili za sabo vrsto drugih narodov, n. pr. Fince, Čehoslovake, Francoze, Nemce, itd., ki so znani kot izborni gojitelji športa. Jugoslavija je zasedla 22. mesto. Jugoslovani so se odlikovali posebno v nogometu in v vaterpolu. V nogometu bi bili z malo bolj odlično in pogumno igro lahko odnesli prvo nagrado, saj so prejšnje dni igrali veliko bolje.

Zastor nad 15. olimpijado je torej padel. Čez 4 leta, če ne pride kaj hudega vmes, bodo olimpijske igre v Avstraliji. Upajmo, da bo do tedaj svet našel pot do trajnega sodelovanja in razumevanja ne samo v športu nego tudi v mednarodni politiki.

Pater Pij in sv. oficij

V Italiji in tudi zunaj nje je zelo znan pater Pij iz Pietralcina v južni Italiji. Mnogi so ga že obiskali in odšli od njega z najrazličnejšimi vtisi. Eni ga imajo za svetnika, saj pravijo, da nosi rane Kristusove. Trdijo celo, da so se na njegovo priprošnjo izvršila čudežna ozdravljenja. Časopisi so o tem že marsikaj napisali. Drugi pa so se od p. Pija vračali z drugačnimi čustvi. Marsikaj jim tam ni ugajalo in tudi na patru samem so opazili marsikaj, kar niso mogli odobravati. Kljub temu je osebnost kapucinskega patra zbuja veliko pozornost in dogodki z njim v zvezi so našli številne ljudi, ki so jih opisali. Tako so nastale številne knjige, ki opisujejo življenje in osebnost p. Pija in razne dogodke z njim v zvezi.

Sv. Cerkev se o p. Piju do sedaj še ni izrekla. Kaj je resničnega o njegovih ranah in o drugih čudnih dogodkih z njim v zvezi, o tem Cerkev ni dala do sedaj še nobene izjave. Vsakdo sme zato verovati, kar se mu zdi. Toda literatura, ki je nastala o p. Piju, je pa začela preseagati

ve meje dostojnosti. Zato je najvišja kongregacija sv. oficija dne 23. julija postavila na indeks prepovedanih knjig naslednje spise o p. Piju:

Argentieri Domenico, La prodigiosa storia di P. Pio (1951).

Apollonio Donato, Incontri con P. Pio (1951).

Fiorentini Guido Greco, Entità meravigliosa di P. Pio (1949).

Lotti Franco, P. Pio da Pietralcina (1951).

Camilleri Carmelo, P. Pio da Pietralcina (1952).

Pedrali Gian Carlo, Ho visto Padre Pio (1948).

Delfino Sessa Piera, P. Pio da Pietralcina (1950).

Trabucco Carlo, Il mondo di P. Pio (1952).

Vse zgoraj omenjene knjige so torej na indeksu prepovedanih knjig in jih verniki ne smejo brez posebnega dovoljenja svoje- ga škofa brati ali posojati ali hraniti. Kdor bi to storil, bi se pregrešil zoper jasno cerkveno prepoved.

Zakaj je sv. oficij obsodil zgoraj omenjene knjige? Razlogov za obsodbo sv. oficij nikoli ne navaja, temveč se sklicuje vedno na cerkveni zakonik, v tem primeru na kan. 1399. Ni pa težko ugotoviti, zakaj je zadel knjige, ki govorijo o p. Piju, ta težka obsodba najvišjega cerkvenega sodišča. Če pogledamo v omenjeni kanon, najdemo pod paragr. 5 naslednje: »Po samem pravu so prepovedane knjige in knjižice, ki pripovedujejo o novih prikazovanjih, razodetjih, videnjih, prerokbah, čudežih, ali ki uvajajo nove pobožnosti, če tudi pod pretezo, da so to zasebne, če se pri izdajanju niso upoštevali kanonski predpisi.« Kanonski predpisi pa zahtevajo, da se knjige, ki razpravljajo o zgoraj omenjenih stvareh, predložijo v cerkveno cenzuro, predno izidejo. Knjige o p. Piju, katere omenja sv. oficij, spadajo v vrsto knjig, ki govorijo o čudežih, novih prikazovanjih, razodetjih, videnjih in podobnem, zato bi morale imeti predhodno cerkveno dovoljenje. Poleg tega se v omenjenih knjigah večkrat izdajajo kot resnični čudeži dogodki, ki so zelo dvomljive vrednosti in katerih sv. Cerkev ni potrdila. Vsa ta je razumljivo, da branje takih knjig ne more ugodno vplivati na bralca niti utrjevati v njem pravo vero. Nasprotno, kritični bralec ima večkrat vtis, da so bile knjige napisane zato, da zbuja radovednost s pripovedovanjem čudovitih dogodkov, razodetj, prerokb in podobnega, ne da bi se brigale za njihovo resničnost in verodostojnost. Zato take knjige škodujejo veri, ker ji jemljejo ugled posebno pri drugovernih in kritično usmerjenih ljudeh, dobre vernike pa zavajajo v lahkovernost in v zmote.

Vsled tega je sv. oficij opozoril vse vernike o pogubnosti omenjenih knjig o p. Piju. Verniki pa naj poslušajo glas sv. Cerkve in se njenih prepovedi držijo tako, da omenjene knjige uničijo. Ne bodo imeli prav nobene duhovne škode, temveč samo dobiček. Cenzor

Nesreča na Višarjah

Ko smo zaključevali današnjo številko lista, nam je došla žalostna vest o hudi nesreči, ki se je zgodila na Sv. Višarjah. V nedeljo po sv. maši se je podal 14-letni Ervin Ape, doma iz Žabnice, pod Lovce na Črno peč. Tam je, Bog ve kako, prišel do ročne granate, ki jo je že prej vojaštvo iskalo, a ni moglo najti. Fant se je z granato verjetno hotel poigrati, ko mu je v rokah eksplodirala ter odnesla obe roki in ga tudi po ostalem telesu močno ranila. Prenesli so ga v Žabnico, kjer je v materinem naročju kmalu nato izdihnil.

Pokopali so ga v tork ob obilni udeležbi šolske mladine in letoviščarjev.

In molk te pisarne je bil poln nelepih stvari.

XXVIII.

Ko sem danes zjutraj odprl okno, je bilo nebo oblačno; snežilo je po malem v lahkih snežinkah, ki so pokrile naravo z belo odejo.

Nekaj časa sem obstal pred tem zunanjim očiščenjem od vse zemeljske umazanosti.

Velike smreke v parku so bile podobne mračnim nagrobnim stebrom, ki so se veličastno dvigali nad pokopališčem stvari. Užival sem ta mrz... to umirjenje... smrt vsega.

Majhna taščica je sedla na železno ograjo na balkonu, da bi izprosila mrvice kruha.

Tedaj sem z ravnilom naredil v snegu velik prazen prostor; nato sem tja natresel drobtine kruha, ki mi je ostal od zajtrka.

Takoj je iz te narave, kjer se je zdelo, da je vse mrtvo, priletela množica ptičkov. Vsi so našli, ne da bi se kavsali, svojo mrvico, ki jim je zadostovala za življenje tistega dne.

GOSPODARSTVO

Agrarna reforma v Italiji

bo najbrže tekom dveh let izvedena, posebno na podlagi nove odredbe, da ne padejo pod agrarno reformo vzorna veleposestva, ki so dobro organizirana in dobro obdelana. — Bolj počasi gre z agrarno reformo v Siciliji, kjer ima o tem odločati avtonomna sicilijanska vlada.

Za izvedbo agrarne reforme mora država izdati ogromno število milijard ker je potrebno marsikje zgraditi vsa prometna sredstva, vsa poslopja, vodovode, itd. ter dati novim posestnikom potrebno orodje, žvino, semena in umetna gnojila ter jim plačevati še dno vse dokler se ne postavijo na lastne noge, kar pa gre navadno preko prve žrtve. Marsikje pa se je zgodilo, da je novi posestnik prodal semena in umetna gnojila, za zemljo pa se mnogo ni brigal. Zato je potrebno premostiti vsopolno težavo.

Šiba božja: kobilice

Poznamo jih in tudi vemo, da delajo škodo, a k sreči pri nas jih je malo. Kjer pa nastopajo v velikih masah, jih je na milijarde. Kamor jih oblak zanese, tam v kratkem času izgine vse zeleno z njiv in dreves. Nastopajo pa večkrat v oplazih, ki so tudi 10 km dolgi in par km široki.

In letos je na Jutrovem pravo leto kobilice.

Začetkom tekočega leta so se kobilice pojavile v Vzhodni Afriki. V prav tiskem času so preletele razdale od več tisoč km in se razdelile preko francoske Somalije, Eritreje, države Aden, Jemena, Saudove Arabije, Egipta in Jordanije, Izraela (Palestine) in Sirije, Iraka, Irana (=Perzije) in Pakistana (=muslimanska Indija). Po nekaterih vesteh razsajajo tudi v Rusiji, in sicer v Turkestanu in Sibiriji.

Mnoge države so same začele in uspešno vodile boj proti kobilicam, druge pa so klicale na pomoč. To pomoč je organizirala FAO (Mednarodni kmetijski in prehranski urad), ki je dobil podporo v osovju, aeroplanih, tovornih vozilih, zastrupljeni vabi (zastrupljene otrobi),strupih in otrobih predvsem od ZDA, potem od Anglije, precej tudi od Rusije, Turčije in drugih držav. Poseben odbor strokovnjakov vodi borbo proti kobilicam in izgleda, da z velikim uspehom.

Pravijo, da je bila letos od kobilice ogrožena 1/3 vsega človeštva, ki bi tako bilo pogumno v bedo in lakoto, iz česar se bi gotovo izcimila vojna.

Ker vodi FAO borbo proti kobilicam po celem svetu, je upanje, da bodo kobilice enkrat za vedno zatrite: kjer jih uničijo, bodo morali ozemlje držati pod kontrolo, ker so lahko tam zaležena jajčca, iz katerih se izležejo nove kobilice.

Cene žita in kruha v Italiji v letu 1952

Državna vlada je določila te dni, da bo plačevala stot (kvintal) novega žitnega pridelka, ki ga bodo kmetje izročili v državno shrambo, po 550 lir več kot do sedaj. Pridelovalci so po svojih organizacijah sicer zahtevali naj jim zvišajo ceno žita za 1000 lir pri kvintalu, a da bi potrošniki ne bili preveč obteženi in da bi ne trpelo državno ravnovesje glede valute in njene stalnosti, so po dolgih študijah prišli ministri do sklepa, ki deloma upošteva upravičeno zahtevo kmetovalcev, od druge strani pa ne obteži občutno konsumentov. Računajo namreč, da se bo kruh podražil okrog 8 lir pri kilogramu. — Potrošniki

tega seveda ne bodo veselili, a pravično je, da tudi pridelovalec pride do višjega plačila za svoj trud in riziko dela. Gospodarski minister je tudi izračunal, da so delavci morali v letu 1914 delati pri dnevni plači 1 lire na kmetih 28 dni, ako so si hoteli kupiti 1 kvintal žita; v letu 1938 so že v 10 dneh zaslužili dovolj za isti nakup, in v letu 1952 jim zadostuje le 9 dni dela za to. — Industrijski delavci pa so še mnogo na boljšem. V letu 1914 se zaslužili po 2 lire in pol na dan, v letu 1938 po 30 lir in v letu 1952 okoli 1200 do 1400 dnevno, tako, da jim je treba delati le 5 dni za en kvintal žita. — Ti vsi ne bodo hudo občutili malega povišanja pri ceni kruha. Poznal se bo pa to v gospodarstvih upokojencev in nižjih uradnikov z nižjo plačo. Treba se bo omejiti v drugih prstovoljnih izdatkih, ki niso tako potrebni ko vsakdanji kruh, ali so pa docela nepotrebni. — Kmetovalcem pa le privoščimo njih povišje, saj je itak znano, da so oni, ki prehranjujejo vso državo, navadno najslabše plačani za to.

Soča voda je cvetela...

Če bi rekli: naša Soča je šumela, bi nas kdo razumel, a da je cvetela, je skoraj neverjetno. In vendar je bilo tako. V soboto, 2. avgusta, so imeli kopalci v reki proti Štandružu in Sovodnjam veliko zabavo, ker je voda prinašala cele pletence belih in rdečih nageljev. Seveda so jih hoteli loviti in spravljati na suho. Mnogo tega cvetja je naslednji dan zaljalo domače hiše in tudi cerkvene oltarje. Kako je do tega prišlo? Gre po mestu govorica, da je tisti dan bila tako nizka cena nageljem na goriškem trgu — menda 3 lire za en cvet — da so jih oni, ki so blago pripeljali na trg, raje z ločniškega mostu v Sočo pometali, kakor jih za tako ceno prodajali.

Tako pač teče trgovina, en dan dobro, drugi dan prav slabo. Saj ni to prvi slučaj. Izpred prve svetovne vojne se spominjamo, da je mož pripeljal češnje na trg, a ker so mu ponujali sramotno ceno, par krajcarjev za kg, je prosil vojake nekdanje vojašnice na Travniku, naj mu odprejo glavna vrata na dvorišče. Tja je nato zapegljal češnje in jih sesul na kameniti tlak z voščilom: »Bog vam žegnaj!«

Zaprta slov. kolonija

V Ukvah je Dijaška matica iz Gorice imela kolonijo za slovenske otroke. Otroci so bili tam že ves mesec julij, ko je nadomora prišel z videmske prefekture ukaz, da morajo kolonijo zapreti, ker nimajo zdravniškega dovoljenja. Nič niso pomagali protesti DFS pri videmskem prefektu in drugod. Otroci so se morali v tork vrniti domov.

Zaprte kolonije je imelo svoj epilog tudi na seji goriškega mestnega sveta v soboto. Tu je namreč svetnik Pavlin predlagal, naj se zaradi zaprta kolonije v Ukvah pošlje protestna brzojavka videmskemu prefektu. Seveda je bilo zopet kot bi dregnil v sršenovo gnezdo, posebno ko se je svetniku Pavlinu pridružil še g. Rudi Bratuž z mnenjem, da je postopanje videmske prefekture zoper slovensko kolonijo le politična mahinacija zoper Slovence. Končno se je občinski svet izrekel, da v zadevi ni pristojen.

ŠIRITE NAŠ LIST!

Tik nje pa je kot ostro nasprotje stala velika zgradba iz valovite, zarjavele, skrivenčene grobe pločevine: bila je polna stare železine, ker je prej spadala k tovarni. Za pogled je bila grda in srcu ni nič povedala.

Ko sem se vračal, sem mislil na nasprotje med tema dvema starima. Ena je nastala iz verskega ideala, drugo je zgradila industrijska korist.

In čeprav sem človek števil in strojev, nisem razsodil v prid inženirjev.

Tu in drugod so naš tehnični napor in naše standardizirane tovarne skoraj povsod pripeljale do uničenja vsega in naravi, kar daje življenju vsakdanji čar.

Če bo kdaj izbruhnila vojna, bodo ljudje prestrašeni zaradi neznankega uničevalnega orodja, ki ga znanost pripravlja za gradimo tovarniškimi zidovi.

Drevo znanosti, o katerem govori prva knjiga svetega pisma, je v resnici drevo razočaranja.

»Nobene iznajdbe več!« je zapisal Carrel. »kajti vse, kar odkrijete, se obrne proti vam.«

PIERRE L'ERMITE:

Nespametni svet

Roman iz druge svetovne vojne XXVII.

Vso noč sem mislil na to stvar. Bil sem razdražen; zato sem prešel v napad.

Ker sem vedel, kaj se je zgodilo za našim hrbtom, sem vprašal gospodično Chantal pred vsemi kolegicami, kako gre očetu. »Slabše,« je odvrnila z očitajočim pogledom, ker sem premlil obljubo, katero sem ji bil dal, da pred drugimi ne bom kazal zanimanja zanjo.

»Morda ne bo nobenega napada več!« sem rekel.

Gospodična Chantal je zmajala z glavo: »Nobenega upanja si ne delam. Gremo nasproti operaciji, zaradi katere bo izgubil govor. Raka je dobil v kolonijah. Z navadni rak je neizprosen, toliko bolj pa rak iz vročih krajev.«

»Ali pa ste popolnoma gotovi, da je bolezen rak?«

»Gotova... ker imam analizo in nasprot-

no analizo.«

Vsa pisarna je pozorno poslušala.

Nadaljeval sem bolj naglas; izrekel sem sicer naravno, a težko misel: »Bog vedno lahko stori čudeže.«

»Nedvomno! Toda čudež je vedno zelo redka izjema!«

»Tu na zemlji ne more biti drugače.« »Če pa upanje na ozdravljenje obstoji samo v pričakovanju čudeža, je pač malo...«

Kljub temu sem vztrajal: »To je malo, a vendar je. Že to daje moč, če lahko mislite, da vas utegne doleteti taka sreča!«

»Sreča! Le kakšno srečo prinaša življenje!« je rekla mladenka z glasom, polnim žalosti. »Rajši se vdam božji volji... Izgubila sem mater... Izgubila bom očeta... Fiat!«

Vzela je šestilo in zopet začela delati. Prepada žalosti, ki ga slutim na dnu srca tega otroka, mora biti zelo globok.

Rad bi ji še bolj pomagal.

Toda potem bi jo še bolj izpostavil ljubosumnosti drugih.

Kljub resnosti razgovora sem, medtem ko sem govoril, slisal molk.

Z GORIŠKEGA

ROMANJE V PADOVO-BENETKE

v nedeljo 31. avgusta — za goriške vernike.

Vabljeni smo, da se pridružimo Tržačanom. Priključimo se jim v Monfalconu (Tržiču). Redni vlak ima z romarskim vlakom zjutraj in zvečer lepo zvezo. Za nas bodo pripravljene posebni vagoni. Potnina stane lir 1000.—. Javite se najpozneje do 15. avgusta in istočasno plačajte domačim gg. župnikom ali pa v Gorici v Dobrodelni pisarni. Nadaljnja navodila bodo dana v prihodnji številki Kat. glasa.

Dekleta!

Duhovne vaje za vas se bodo začele v Gorici v sredo 20. avgusta zvečer. Ob 6. uri bodite vse zbrane v samostanu pri uršulinkah. S sabo prinesite rjuhe in preobleko za vzglavnik. Poleg tega seveda še mašno knjžico, rožni venec in svinčnik z majhnim zvezkom, da si boste kaj zabeležile. Domov se vrnete v nedeljo 24. avgusta zjutraj.

Vzdrževalnino — 2000 lir — poravnate ob vstopu.

Ker je še nekaj prostih mest, ne mudite s prijavo. Lahko pišete na stolno župnišče v Gorici, Corte S. Ilario 7.

Romanje na Sv. Višarje

V soboto 16. in v nedeljo 17. avgusta priredi Dobrodelno društvo v Gorici romanje na Sv. Višarje s koriero. Odhod s Travnika v soboto zjutraj ob 8h. — Kdor se želi udeležiti, naj se zgleda v Dobrodelni pisarni do 13. t. m. vsak dan od 9. do poldne.

Opozorilo

Prispela je 6. šte. »Vera in doma in 4. in 5. šte. »Duhovnega življenja«. Naročniki so naproseni, da jih dvignejo na upravi »Katoliškega glasa«.

Goriški »get«

bodo preuredili. Tako je sklenil goriški občinski svet na svoji zadnji seji v soboto. V zadevi je poročal odbornik dr. Polesi. Priказal je najprej, kako je »get« nastal, in sicer v 15. stol., ko židje niso smeli bivati skupaj s kristjani, temveč so imeli poseben nalašč zanje določen prostor. Tada so povečini zidali sedanje hiše v ulici Tunisi, ki imajo zato prostore temne, vlažne, umazane, bolj podobne luknjam nego človeškim bivališčem. Zato je skrajno potrebno, da se ta poslopja poderejo, saj niso drugega kot leglo bolezni in nemožnega življenja. Že večkrat so Goričani na to mislili, toda šele sedaj je občinski odbor izdelal praktične načrte, kako izvesti namero. Izvedli jo bodo takole: dedičem Donati, ki so lastniki za porušene določenih hiš, bodo odplačali 34 milijonov odškodnine. Ti pa se obvežejo, da bodo drugje v Gorici pozidali hiše za kakih 50 novih stanovanj, v katere se bodo preselile družine iz ulice Tunisi. Kar bo ostalo še družin brez stanovanja, bo zanje poskrbela občina. Poleg odškodnine bo občina morala za stroške plačati še kakih 10 milijonov. Zato bo v zvezi posojilo 45 milijonov in s tem zagotovila preuredbo ulice Tunisi. Vendar pa z delom ne bo šlo tako hitro. Predno bodo uredili vse pravne in birokratične zadeve, bo preteklo nekaj let. Zato goriškega »geta« ne bo gradil sedanji občinski svet, kateremu že letos poteče doba življenja, temveč bo to dedščino zapustil prihodnjemu. Upajmo, da se dedščina ne bo prenašala iz roda v rod kakor se prenaša izpraznitev slovenskega sirotišča.

S to trezno mislijo sem se vrnil k malim ptičkom. Še vedno so skakljali po snegu in pobirali še zadnje najmanjše drobtinice kruha, katere sem jih bil natesel na terasi.

Sel sem v jedilno shrambo, da bi jim še dal. Toda vse je bilo zaklenjeno.

Priznati moram, da sem bil tako strahopeten, da si nisem upal iti v kuhinjo, iz katere se je slišal hripavi glas stare kuharice, katero sem bil že našel tu kot star del pohištva; kuhala mi je po starem, a izborno, tako da jo moram pohvaliti.

V tovarni so mojo kuharico imenovali samo »stara kljuse«.

Je pa zelo pridna ženska... kmetica starega kova, precej groba, toda odkritosrčna, snažna; in ob nedeljah nikoli ne zamudi maše.

Zelo jo bom pogrešal... Zaradi zdravja bo namreč kmalu zapustila službo.

XXIX.

Nekdaj sem bral kratko basen:
Beli medved je šel za črnim medvedom...
NAUK:

Poslednja pot Vinka Vodopivca

Kaj je bil Vinko našemu ljudstvu, je pokazala njegova poslednja pot. Množice so se zgrinjale ob povsod. Bil je delavnik, bila je huda vročina, a ljudstvo je hotelo kljub temu izkazati čast svojemu ljubljencu. Z vlakom in avtobusi, na lojternicah in različnih vozeh, na kolesih so se pripeljali, mnogi pa prihodili. In vztrajali so do konca pogrebnih svečanosti kljub temu, da so zamudili vse redna prevozna sredstva. »Bomo že prišli domov,« so rekli.

Kot smo že poročali, je Vinko umrl v bolnici v Vipavi. Maševal je zadnjikrat na dan sv. Cirila in Metoda, potem pa je legel. Odpovedala so vsa prebivala z mehurjem in obistmi vred. Kljub temu pa je bil dovolj dobre volje. Zavedal se je, da se bliža konec. To je tudi povedal prijatelju. Ko ga je ta vprašal, kaj naj sporoči znanecem, je rekel: »Recite, da je sedaj slabo, a da bo že boljše.« Saj mu tudi je!

Posebno slabo pa je bilo v petek, dne 25. julija, in Vinko je zaprosil za sv. popotnico. Drugi dan so ga odpeljali v bolnico v Vipavo, kjer je umrl v torek, dne 29. junija ob 4. uri zjutraj. Iz Vipave so ga prepeljali v sredo dopoldne v Kronberk in položili v župnišče na pare. Trume ljudi so kropile in molile.

V četrtek ob 10. uri so Vinka prenesli v cerkev, kjer je bil slovesen rekvijem ob asistenci nekaj desetih sobratov. Popoldne ob 16.30 pa so se začele pogrebne svečanosti. Zadnji pozdrav mu je izrekel msgr. Lojze Filipič, nakar so zapeli zbori. Najbolj je šla v srce Grilaničeva »Tako umira pravičnik«. Pred cerkvijo je zapel žalostinko zbor Glasbene Matice iz Ljubljane, združeni godbeniki pa so igrali žalostinke. In začel se je sprevod k sv. Trojici.

Pravijo, da takega spreveda ni bilo od pogreba goriškega slavčica Simona Gregorčiča. Nepregledna množica ljudi. Morje pred teboj, morje za teboj.

Mnogo vencev, najlepši oni grofice Nicolette Coronini, ki je tudi drugače darovala mnogo cvetlic, sveč, itd. Belooblečene deklice so nosile šopke in sveče. Desetinam sobratov je sledilo 6 moš in fantov, ki so nosili Vinka, za krsto so šli sorodniki s pokojnikovim bratom na čelu, potem pa prijatelji.

Ženske so glasno molile rožni vence.

Pri sv. Trojici, kjer je kronberško pokopališče, je le manjši del udeležencev bil na pokopališču, večina okoli. Po molitvah je izpregovoril gimnazijski ravnatelj Krečič kot oficijelni govornik, sledil mu je zastopnik Glasbene Matice iz Ljubljane, nato zastopnik ljudstva in končno zastopnik zamejskih Slovencev. Potem so sledile razne žalostinke, zadnja »Gozdnič je že zelena«, zaigrala je še godba, sonce se je začelo skrivati za Kalvarijo in ljudstvo se je začelo razhajati. Oglasila se je Vipavka in rekla: »Skromnega človeka smo pokopali, a bil je duševni velikan in dober kot otrok.«

Medvedje gredo drug za drugim, a si niso podobni.

To velja tudi za kuharice. Dobil sem novo.

Imenuje se Olimpija.

Že sedaj pogrešam »stara kljuse«.

Arlette mi je darovala zelo lep majhen alžaski namizni prt, ki je v veselih barvah predstavljal ples tamkajšnjih otrok.

Ta prt sem imel rad, in sicer najprej zato, ker je bil lep spomin na sestro, ki mi je iz dneva v dan postajala dražja; potem pa tudi zato, ker je dajal jedilnici starega samca mladosten videz.

Nekega dne je ta prt izginil; na njegovo mesto je prišel drugi, čisto navaden prt. Čez dva tedna sem ga zopet zagledal, ko sem sedel k mizi.

Toda v kakšnem stanju, moj Bog!

Klavarna cunjka, ki je izgubila vso barvo, dobra kvečjemu za kako zakotno beznico. Seveda sem zahteval pojasnila.

Ob takšni zahtevi je »nova« naredila jupitrski obraz: »Prt je bilo treba vendar oprati!«

»Torej je odgovorna perica?«

Vinko, sladko počivaj v Bogu!
PS: Končno še to. Na obeh blokkih, tako italijanskem kot jugoslovanskem, so šli zelo na roko glede predaje in prevzema venec, cvetlic in sveč, kakor tudi drugače.

Praznik v štandreški župniji

Preteklo nedeljo, 3. avgusta, je bil ob 10. uri pred župnijsko sv. mašo umeščen na svojo novo župnijo preč. g. Stanko Stanič, kateremu je nadškof zaupal pastirovanje v tej predmestni in z malimi izjemami še slovenski fari, odkar so na »Malih Ročajah« (Campagnuzzi) naseljeni verniki dobili svojo lastno duhovno in lastnega dušnega pastirja.

Pomenljivi obred je kot nadškofov pooblaščenec izvršil g. dekan, msgr. Alojzij Novak, ki je novega g. župnika sprejel na cerkvenih vratih in mu zapovrstjo izro-

čal ves delokrog njegovega delovanja začel pri krstnem kamnu tja do tabernaklja in zakristije. Med peto sv. mašo novega župnika je dekan imel tudi cerkveni govor o tesni zvezi, ki veže župnika in njegove župljane. — Po končani sv. maši pa so novega župnika pozdravili farani, v katerih imenu je govoril cerkveni ključar g. Lutmana, za njim pa zastopniki fantov, deklet in otrok. Deklice pa so mu z venčki v rokah med ljubkim rajanjem izrazile v pesmici, kako so vesele njegovega umeščenja. Vsem se je novi g. župnik ljubezljivo zahvalil in izrazil nado, da se bo versko življenje v njegovi župniji lepo razvijalo.

V župnem uradu je takoj nato bila novega župniku izročena uprava vsega premičnega cerkvenega in beneficalnega premoženja.

Iskreno častitamo g. župniku in vsem Štandrežcem!

S T R Ž A Š K E G A

Šempolaj

Dne 2. avgusta je preminil v Šempolaju 50-letni g. Franc Legiša. Bolehal je že dokaj časa, iskal zdravja v bolnici, se vrnil domov v upanju, da bo kmalu okrevale, a bolezen ga je nenehno glodala naprej, ga uničevala in ga končno strla. Pokojnik je bil dober človek, priden in uporaben za vsako delo, ustrežljiv komurkoli in dobrodošel v vsaki družbi prav zaradi svojega veselega značaja. Pogrešali ga bodo posebnemu šempolajski pevci, ker pokojnik je bil dolgo vrsto let odlični in solidni pevec. Da je bil splošno priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Šempolajci in okoličani so ga v velikem številu spremlili na njegovih zadnji poti in pevski zbor mu je v slovo občuteno zapel par žalostink. Dragi Franc! Dotrpeš si, zdaj počivaj v miru in Bog naj Ti bo milostni plačnik. Teško prizadeti družini pa izrekamo iskreno sožalje.

Bivanje slovenskih skavtov na Sv. Višarjah

Pretekli četrtek 31. 7. se je zaključilo prvo skupno bivanje slovenskih skavtov. Lepo število fantov, okrog dvajset, iz Trsta in okolice se je bilo zbralo tam gori, daleč od doma, v bližini Marijinega svetišča in gorskih velikanov, s posebnim namenom: da bi se med seboj spoznavali in da bi ob enem začeli spoznavati skavtizem ter naravo: knjigo, iz katere mora vsak skavt črpati snovi za svoje znanje, iz katere se nauči skavt ljubiti Boga in ceniti in spoštovati vsa njegova dela!

Precej jih je bilo iz Skednja, par iz Opčin, iz Doline, iz Rojana, od sv. Ivana in iz Saleža, a četudi so bili iz raznih krajev, so se takoj spoznali in se začeli ceniti in radi imeti, saj pravi eden izmed skavtskih zakonov: Skavt je vsem prijatelj in vsakemu drugemu skavtu brat!

Pridno so poslušali, zlasti zvečer pri tabornem ognju, besede predavateljev, ki so jim razlagali zakone in so jih čez dan učili najrazličnejših reči: znamenj, raznih abeced, sledov, branja zemljevidov, kompasa, itd. itd. Kar naenkrat sta minila ta dva tedna, saj je bilo to bivanje tako raznoliko: od jutranjega umivanja pri mrzlem studencu, od sv. maše, pa do večera, ko so trudni, a zadovoljni legli k počitku, z zavestjo, da so tudi danes storili dobro delo, ki se zahteva vsak dan od slehernega skavta.

Lahko trdimo, da je bilo to prvo bivanje slovenskih skavtov res uspešno: res bi bilo škoda, če bi sedaj, po tem posreče-

nem poizkusu zanemarili to vzgojno sredstvo, ki je tako hitro nase navezalo našo mladino, saj se tako ustvarjajo ne le pošteti, ampak tudi versko prepričani in narodno zavedni fantje!

Devin - Nabrežina

Prvi sadovi »slučajne« zveze med SDZ in kominformisti

Dne 24. julija je bila prva seja novega odbora naše občine pod predsedstvom župana Terčona. Na njej je bil namesto g. Floridana postavljen na čelo javnih del voditelj kominformistov g. Visintin — Slavec. Postal je referent in ob enem ravnatelj javnih del. Tako so agneletovci izročili delavstvo pod oblast in vpliv kominformistov. Gre za približno 150 delavcev — volivcev. Pri njih nameščanju bo imel besedo Slavec, kar ho v korist njegovi pri volitvah poraženi stranki. Razen tega je bil Slavec določen za referenta tujskega prometa.

Da bi pomirili ljudstvo, so agneletovci doslej govorili: »Kaj se bojite? V odboru imajo naši 4 člane, kominformisti le enega. Občina ostane krepko v slov. narodnih rokah!« Začetek ni slab: tri važne funkcije so prišle v krepke roke kominformista Slaveca. Ljudstvo je silno nezadovoljno.

Odkritje orožja v Trstu

Pretekli teden je tržaško prebivalstvo zvedelo za dogodek, ki je globoko vznemirilo vse Svobodno ozemlje. V vili inž. Darija Dorica, predsednika zveze tržaških industrijalcev, upravnega svetnika Banke d'Italia, enega najvažnejših podpornikov nacionalističnega dnevnika »Il Messaggero Veneto« in vodilnega moža v taboru tržaških iredentistov, je zavezniška policija odkrila znatno zalogo novega za takojšnjo uporabo primerne orožja.

Vila, ki ima dva vhoda iz dveh različnih ulic, se je zdelo policiji že dalj časa sumljiva. Dne 31. julija se je odločila, da naredi v njej preiskavo. Ob 8. uri in pol zjutraj se je ustavil pred glavnim vhodom avtomobil, iz katerega so stopili poleg policistov nekateri častniki angleško-ameriške vojske ter zahtevali v imenu postave vstop v hišo. Gospodarja inž. Dorie ni bilo doma, nahajal se je po opravkih v Milanu. Njegov posinovljenec 20-letni Puc — Wurmbbrandt je sprejel nepričakovane in nezaželene goste predrzno in izzivalno. Rotil se je, da v hiši ni orožja, pozval policijo, naj kar preišče stavbo.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

vsakdanji kruh. Jaz ji ne bom trgala kruha iz ust!

Olimpija je odšla in zaloputnila vrata.

Vem, da se bo sedaj dva dni držala, neglede na rebrca, katera imam rad napol pečena, ki mi jih pa bo prinesla na mizo prežgana in suha.

Tako me bo naučila, da se ne bom vtikal v stvari, ki me nič ne brigajo.

Ta dogodek pomeni toliko kot kamenček v čevlju. Vendar tudi takšna malenkost moti človeka pri hoji.

In vedno znova moram misliti na to, da srečavam povsod v tej tvornici, o kateri sem sanjal, da bo tako prisrčna, na isto brezbriznost, ki je vedno pripravljena, da se izmaliči v sovraštvo.

Zivim v ozačju, ki je polno dinamita. Vsak posameznik je pod vplivom svojega časopisa, tovarišev in sindikata postal kot bomba, ki počí ob najmanjši opazki in najrajši takrat, ko človek najmanj misli na to.

Kako razumem Alfonza Ligvorjiskega, ki je z globokim vzdihom priznal: »Moj naj-

SUMLJIVA KRPICA

Spremil je častnike in redarje od sobe do sobe, tudi v kuhinjo in klet, toda preiskava je ostala brezuspešna. Policija je hotela že oditi, ko zapazi uradnik na mizi krožnik olja in poleg namočeno krpo: »Kaj ste ravnokar delali s tem oljem in krpo?«

»Čistil sem svojo Vespo« — se je fant odrezal.

»Saj Vi Vespe nimate!« — ga je ulovil histroumni policist.

Fant se je zmedel in začel jecljati. Njegova zmeda se je še povečala, ko so ga pozvali, naj jih pelje na podstrešje. Tu so odkrili lepo zbirko: tri brzostrelke znamke Berretta, tri puške, dve pištoli, dva samokresa na bobenček, več sabelj, kakor jih uporabljajo v italijanski vojski, in primerno količino municije. Orožje je bilo bleščeče novo, negovano, takoj uporabljivo.

Razume se, da so policisti mladega Puca odpeljali in vilo zastražili. V zvezi z zadevo je policija zaprla še dve osebi, a drži njuna imena v tajnosti. Ko je odsotni inž. Dario Doria bil obveščen o najdbi v vili, je brzojavil, da se »stakoj vrne«. Po nekaj dneh se je res javil tržaški policiji, ki ga je pustila na začasnih svobodi do razprave.

SUMLJIVO OZADJE

To ni prva zaloga orožja, ki jo je odkrila zavezniška policija v stanovanjih tukajšnjih italijanskih nacionalistov. V spominu je še najdba večje zaloge v hiši fašista Veniera. Fant je bil radi tega obsojen na 5 let ječe, a je na nepojasnjen način zbežal v Italijo. Zavezniški so zahtevali njegovo izročitev, toda italijanska oblastva so zahtevo odbila in mladi Venier se svobodno sprehaja po sosedni republiki.

Jasno je tudi, da mladi iredentisti niso uporabljali orožja za to, da bi z njim plašili kokoši. Izvršenih je bilo par bombnih napadov na poslopje zavezniške vojaške uprave, na sedeže različnih organizacij. Najdba orožja v stanovanju iredentističnega prvaka in industrijalca Dorie je razburila prebivalstvo še bolj radi tega, ker je italijanski ilustrirani tednik »Incoma« objavil pred približno enim mesecem članek, v katerem govori, kako se neki nacionalistični krogi bavijo z načrtom nasilnega prevrata v Trstu, približno tako, kakor je svojedobno D'Anunzio zasedel s skupino oboroženecv Reko. »Incoma« je dodal članku lažnivo vest, da bi si angleški zunanji minister Eden v slučaju oboroženega udara v Trstu opral roke kakor Poncij Pilat. Dovolil bi torej, da se mirovna pogodba pogazi ter Trst priključi Italiji s pomočjo malega krvolitja. Radi teh lažnivih vesti ni doslej nihče klical na odgovor malovestnih urednikov »Incoma«.

Vznemirjenost ljudstva je razumljiva. Javnost pričakuje, da bo zavezniška vojaška uprava razsvetlila do zadnjih potočnosti najnovejšo zadevo orožja. Važno je gotovo, da se najstrože kaznujejo mladi in razgreti nacionalistični zlikovci. Nepričakovano važnejše pa je, da oblastva odkrijejo osebe, ki stoje v ozadju, osebe, ki v mraku snujejo načrte zoper obstoječe zakone ter vodijo nezrele mladiče na pot nasilja in zločina, ogrožujoč s tem mirno življenje vsega prebivalstva Svobodnega tržaškega ozemlja.

DAROVI

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

Gospodična Pavla Hvala namesto cvetja na grob gospe Avguste Bitežnik 2000; N.N., Gorica, via Mameli, 1000 in Kristina C. 500.— lir; g. Štekar iz Števerjana večkrat sadja.

»Vsem blagim dobrotnikom naj dobri Bog tisočero povrne!«

večji križ je življenje v skupnosti. Mea maxima erux vita communis!

Če pomislim tedaj na skupnost, v kateri živim, skupnost sebičnosti, koristi, bogastva in kosti za glodanje, zavidam Robinzona in stare puščavnike, ki so v prosti naravi imeli opraviti samo z Bogom.

Ta domača pritrstost se me je držala ves dan do kosila, ki je bilo neužitno, kot sem pričakoval.

Maščevanje je radost bogov in seveda v še večji meri boginj; torej je tudi Olimpijina radost.

In kaj šele bo!

To je bedasto, toda tako je.

Danes sem sanjal, da je naš gospod župnik, ki povsod išče vesoljno ljubezen, poročil mojo kuharico z načelnikom oddelka za osebje; ne vem, ali je te sanje povzročila slaba prebava, ali pa me je alaba volja preganjala še v spanju.

Oba sta se pretepala na vse pretege.

Imela pa sta celo vrsto majhnih buldogov, ki so bili vsi enako popadljivi.

(Nadaljevanje)